

Er der intet håb for den kommunale økonomi?

Af: *Andreas Grosbøll, formand SF Bornholm*

Vi kender snart rumlen: Vi har dårligt nået at opleve konsekvenserne af det ene sparebudget her på øen, før vi står foran det næste. Den kommunale økonomi på Bornholm er dårlig, og det har den været i årevis. Gang på gang må der findes store millionbeløb, når enderne skal mødes, og intet tyder på, at det rigtigt retter sig op. Hvert år får vi heldigvis et beløb fra puljen til vanskeligt stillede kommuner, og måske får vi nu også en udviklingsplan, men der er givetvis også grund til at se lidt indad.

Gang på gang er BRK blevet fremhævet som en kommune, der bruger en forholdsmeæssig stor andel af sine midler på administration. Jeg har ikke nærstuderet de data, der ligger til grund, og jeg ved ikke, om der kan findes gode forklaringer, hvis det forholder sig sådan. Jeg har dog ikke hørt nogen kritik af datagrundlaget, og har heller ikke hørt gode forklaringer. Derfor vil jeg foreslå, at der bliver lavet en analyse af, hvor BRK adskiller sig fra sammenlignelige kommuner. Det må være muligt uden de største sværds slag at finde nogle nøgletal, der kan indikere, hvor ubalancen er.

Samtidig vil jeg opfordre til, at man får set på den model, som kommunen anvender ved den årlige budgetlægning. Her starter Administrationen med at fremlægge et katalog med forslag til besparelser. Jeg skal nødtigt sige, at denne model ikke kan have haft sine fordele, men jeg bliver lidt nysgerrig på om modellen – anvendt over så mange år som tilfældet er - faktisk giver kommunalpolitikere et godt grundlag for at få truffet de rigtig og vitale prioriteringer.

Der er intet, der tyder på, at de konstante procentbesparelser, som vi over årene har været vidne til, får bragt os nærmere en kommunal økonomi i bedre balance. Så enten må vi erkende, at Bornholms økonomi ikke kan bringes på fode, ellers må man på en ganske anden måde få fat om nældens rod. Jeg har meget svært ved at se, hvordan man med den nuværende budgetmodel får taget de politiske drøftelser om de helt grundlæggende økonomiske forhold i kommunen.

Jeg tænker, at man skal have vendt om på rækkefølgen i budgetprocessen. Den skal starte på det politiske niveau, hvor man på en anden måde end nu skal have lejlighed til at stille spørgsmål og få bragt klarhed over de økonomiske forhold på et langt mere grundlæggende niveau, end hvad processen nu bibringer. De skal kunne få undersøgt og analyseret forskellige områder, sådan at man kommer ud over den begrænsning, der ligger i, at hvert center fremlægger forslag for en vis sum. Selvom konsekvenserne af disse forslag i sig selv kan være alvorlige nok, så får man netop ikke truffet de nødvendige, overordnede og mere grundlæggende beslutninger.

Samtidig har vi også gentagne gange oplever, at der mangler sammenhæng i beslutningerne fra år til år. Vi har set eksempler på, at der er investeret i forebyggelsesindsatser for dernæst året efter at være blevet sparret væk igen. De investering er reelt set endt med at være virkningsløst og i sidste ende spild af penge. Det har vi ganske simpelt ikke råd til. Der skal træffes nogle beslutninger med et længere aftræk, og som skal række ud over budgetåret og valgperioden.

Jeg er ikke i tvivl om, at Bornholm fattes penge, men jeg er overbevist om, at vi ikke endnu har mistet muligheden for at genvinde noget af vores handlekraft, og at vi kan få bedre balance i økonomien, end vi har nu. Men det kræver mere grundlæggende prioriteringer og valg, og det kræver allerførst et helt anderledes overblik, end budgetmodellen i dag giver kommunalpolitikere.